European Commission against Racism and Intolerance
Commission européenne contre le racisme et l'intolérance

CRI(98)29
Version tchèque
Czech version

EVROPSKÁ KOMISE PROTI RASISMU A NESNÁŠENLIVOSTI

VŠEOBECNÉ POLITICKÉ DOPORUČENÍ ECRI C. 3

POTIRANI RASISMU A NESNASENLIVOSTI SMERUJICI VUCI ROMUM

PRIJATO 6 BREZEN 1998

Štrasburk, 1998

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Pro další informace o ECRI a jejích aktivitách laskavě kontaktujte:

Secretariat of the European Commission against Racism and Intolerance
Council of Europe
F-67075 Strasbourg cedex
Tel: +33(0)3 88 41 29 64 - Fax:+33(0)3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Website: www.coe.int/ecri

Evropská komise proti rasismu a intoleranci

odvolávajíc se na Deklaraci přijatou nejvyššími představiteli států a vlád členských zemí Rady Evropy na jejich prvním summitu konaném ve Vídni ve dnech 8. - 9. října 1993;

odvolávajíc se na Plán činnosti pro potírání rasismu, xenofobie, antisemitismu a jiné nesnášenlivosti, který byl přijat jako součást této Deklarace a který vyzval Výbor ministrů, aby ustavil Evropskou komisi proti rasismu a intoleranci, která by byla mimo jiné oprávněna k formulaci všeobecných politických doporučení pro členské státy Rady Evropy;

odvolávajíc se taktéž na Závěrečnou deklaraci a Plán činnosti přijaté na druhém summitu nejvyšších představitelů států a vlád členských zemí Rady Evropy, konaném ve Štrasburku ve dnech 10. - 11. října 1998;

zdůrazňujíc, že tato Závěrečná deklarace potvrzuje, že cílem členských států Rady Evropy je budování svobodnější, tolerantnější a spravedlivé evropské společnosti, a zároveň vyzývá k intenzifikaci boje proti rasismu, xenofobii, antisemitismu a jiné nesnášenlivosti;

berouc v úvahu návrh na jmenování Evropského prostředníka pro Romy, obsažený v Doporučení 1203 (1993) Parlamentního shromáždění Rady Evropy;

berouc v úvahu jednak závěry semináře o Romech žijících v členských státech Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), který byl touto organizací v blízké spolupráci s Radou Evropy uspořádán ve dnech 20. - 23. září 1994, a jednak pokračující spolupráci mezi OBSE a Radou Evropy na tomto poli;

vítajíc skutečnost, že v roce 1994 jmenoval generální tajemník Rady Evropy Koordinátora pro činnost Rady Evropy v oblasti romské problematiky;

berouc v úvahu práci Skupiny expertů na romskou problematiku (MG-S-ROM);

odvolávajíc se na Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy členským státům R (97) 21, o médiích a podpoře tolerance;

odvolávajíc se na ustanovení obsažená ve všeobecném politickém doporučení ECRI č. 1, které si návrhy na konkrétní a specifická opatření v rámci omezeného počtu zvláště důležitých oblastí kladlo za cíl efektivně pomoci členským státům v boji proti rasismu, xenofobii, antisemitismu a intoleranci;

jsouc hluboce přesvědčena, že Evropa je společenství sdílející totožné hodnoty, mezi které patří i důstojnost všech lidských bytostí bez rozdílu, a že úcta k této důstojnosti je základním kamenem každé demokratické společnosti;

odvolávajíc se na skutečnost, že jedním z odkazů evropské historie je povinnost mít na paměti minulost a v souvislosti s tím zůstat ostražitý a aktivně vystupovat proti jakýmkoliv projevům rasismu, xenofobie, antisemitismu a jiné nesnášenlivosti;

vzdávajíc čest památce všech obětí rasové persekuce a vyhlazování během II. světové války a majíc na paměti, že značný počet Romů zahynul v důsledku těchto praktik;

zdůrazňujíc v tomto ohledu skutečnost, že Rada Evropy je ztělesněním a zároveň strážcem hodnot, na nichž byla sama založena a na základě kterých byla znovuobnovena Evropa po hrůzách II. světové války, a mezi něž patří především ochrana a podpora lidských práv;

odvolávajíc se na skutečnost, že potírání rasismu, xenofobie, antisemitismu a jiné nesnášenlivosti tvoří nedílnou součást ochrany a podpory lidských práv, dále že tato práva jsou univerzální a nedělitelná, a že oprávnění požívat tato práva mají všechny lidské bytosti bez rozdílu;

zdůrazňujíc, že potírání rasismu, xenofobie, antisemitismu a jiné nesnášenlivosti je především záležitostí ochrany práv snáze zranitelných členů společnosti;

jsouc přesvědčena, že při jakékoli činnosti v rámci potírání rasismu a diskriminace musí být kladen důraz na zlepšení situace oběti;

všímajíc si faktu, že Romové v celé Evropě trpí dosud přetrvávajícími předsudky, že jsou obětí rasismu hluboce zakořeněného ve společnosti, že jsou terčem někdy i násilných projevů rasismu a nesnášenlivosti, a že jejich základní práva jsou pravidelně porušována či ohrožována;

všímajíc si také skutečnosti, že ony přetrvávající předsudky vůči Romům vedou k jejich diskriminaci v mnoha oblastech společenského i hospodářského života, a že tato diskriminace je jedním z hlavních faktorů, způsobujících, že mnoho Romů žije na okraji společnosti;

jsouc přesvědčena, že podpora tolerance je zárukou zachování otevřené a pluralistické společnosti, zajišťující pokojné soužití;

doporučuje vládám členských států Rady Evropy:

- aby podepsaly a ratifikovaly příslušné mezinárodněprávní úmluvy pokrývající oblast potírání rasismu, xenofobie, antisemitismu a jiné nesnášenlivosti, zvláště pak Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin a Evropskou chartu regionálních a menšinových jazyků;

- aby zajistily, že název oficiálně používaný pro označení dané romské komunity je v souladu s přáním této komunity;

- aby při vědomí, že Romové jsou častou obětí projevů rasismu a nesnášenlivosti, kladly důraz na efektivní implementaci ustanovení obsažených ve všeobecném politickém doporučení ECRI č.1, které požaduje, aby byla přijata opatření nezbytná k zajištění stavu, kdy trestní, občanské i správní právo výslovně a cíleně čelí rasismu, xenofobii, antisemitismu a jiné intoleranci;

- aby zajistily, že diskriminace jako taková, stejně jako jiné diskriminační praktiky, budou potírány pomocí odpovídající legislativy, a aby za tímto účelem zavedly v rámci občanského práva specifická ustanovení, především v oblasti zaměstnávání, bydlení a vzdělávání;

- aby jakoukoli diskriminaci ze strany správních orgánů při výkonu jejich pravomocí prohlásily za nezákonnou;

- aby zajistily poskytnutí odpovídající právní pomoci těm Romům, kteří se stali obětí diskriminace a přejí si zahájit soudní či správní řízení;

- aby prostřednictvím vhodných opatření zajistily spravedlnost úplným a včasným přezkoumáním případů porušení základních lidských práv Romů;

- aby zajistily, a zároveň to daly na vědomí veřejnosti, že trestné činy spáchané na Romech v žádném případě nepodléhají beztrestnosti;

- aby za účelem posílení kulturního porozumění a šíření povědomí o předsudcích zahájily a podporovaly specifické programy určené osobám, které se na všech úrovních a v různých složkách státního aparátu podílejí na výkonu spravedlnosti;

- aby podpořily rozvoj vhodných mechanismů určených pro dialog mezi policií, místními orgány státní správy a samosprávy a romskou komunitou;

- aby podpořily šíření povědomí mezi novináři pracujícími v audiovizuální oblasti i v tisku o jejich zvláštní zodpovědnosti, spočívající v tom, že při výkonu svého povolání nebudou rozšiřovat předsudky a zvláště nebudou podávat zprávy o skutcích, na nichž se shodou okolností podílel příslušník romské komunity, způsobem, obviňujícím romskou komunitu jako celek;

- aby učinily nezbytná opatření a zajistily, že pravidla týkající se otázky *de iure* a *de facto* přístupu k občanství a práva na azyl budou upravena a aplikována takovým způsobem, že nemohou vést k diskriminaci Romů;
- aby zajistily, že problematika týkající se nomádského způsobu života uvnitř hranic země, a zvláště předpisy upravující bydlení a plány na výstavbu měst jsou řešeny způsobem, který nenarušuje způsob života lidí, jichž se dotýkají;

- aby s důrazem na partnerství založeném na rovnosti rozvinuly prostřednictvím celostátních, oblastních i místních orgánů státní správy a samosprávy ty mechanismy, které podporují aktivní roli a účast romských komunit v rozhodovacím procesu;

- aby učinily zvláštní opatření a podpořily výukové programy pro Romy, jejichž prostřednictvím bude zajištěna dokonalá znalost a následná realizace práv Romů v rámci právního systému;

- aby věnovaly zvláštní pozornost situaci romských žen, které jsou často subjektem dvojnásobné diskriminace - jednak jako ženy a jednak jako příslušnice romského etnika;

- aby rázně potíraly všechny formy segregace romských dětí ve školních zařízeních a aby zajistily efektivní realizaci práva na rovný přístup ke vzdělání;

- aby do učebních osnov škol všech stupňů zavedly informace o historii a kultuře Romů a zároveň zabezpečily podobně zaměřené výukové programy pro učitele;

- aby podporovaly činnost nevládních organizací, které hrají důležitou roli při potírání rasismu a nesnášenlivosti vůči Romům a které Romům poskytují potřebnou právní pomoc;

- aby za účelem posilování občanské společnosti povzbudily romské organizace k aktivitě;

- aby v zájmu pokojného soužití a také ochrany a posílení otevřené a pluralistické společnosti přijaly a rozvíjely opatření směřující k budování důvěry mezi Romy a ostatním obyvatelstvem.